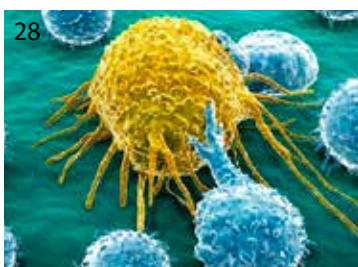

Euroguss 2018

Euroguss je eden vodilnih livarskih sejmov, zajema celotno verigo, vse od vhodnih surovin, preko tehnologij litja in drugih podpornih procesov, do končnih izdelkov in njihove obdelave. Skupino Talum sta na sejmu zastopali družba Talum oziroma poslovni enoti Ulitki in Livarna ter podjetje Talum Servis in inženiring.

Iz vsebine

- 4** Uspešno prilagajanje izzivom sodobnosti
- 5** RR-sprehod po tovarni
- 7** Inovativnost v letu 2017
- 8** V koraku s časom – prenova procesov
- 9** Nova transformatorska postaja
- 10** Sodelovanje s podjetjem PanTrac
- 11** Okoljsko zunanje poročanje – tekma s časom
- 12** Recertifikacija po novi izdaji standardov
- 13** Spletna podoba podjetja
- 15** Videonadzor
- 18** Izzivov nam ne bo zmanjkalo
- 21** La dolce vita (Sladko življenje)
- 22** Nasmeh na otroških licih
- 24** Euroguss 2018
Mladi gasilec
- 25** Na obisku v Impolu
- 26** Praznične zaobljube
- 28** Marčevski in decembrski rekord
- 30** Ostanite vitki
- 31** Križanka

Naslovnica: Sejem Euroguss 2018, foto: Tomaž Kvas

Časopis družbe Talum. Naslov uredništva: Talum, d. d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, telefon: 02 79 95 108, telefaks: 02 79 95 103, e-pošta: aleksandra.jelusic@talum.si.

Izhaja mesečno v nakladi 2400 izvodov.

Uredniški odbor: Aleksandra Jelusič, glavna urednica, Danica Hrnčič, članica, Lilijana Ditrih, članica, Gregor Jurko, član.

Jezikovni pregled: Darja Gabrovšek Homšak

Prelom, priprava za tisk in tisk: Tiskarna Ekart, d. o. o.

Foto: Srdan Mohorič

ALEKSANDRA JELUŠIČ
GLAVNA UREDNICA

Digitalizacija ali naložba v spremembe

O digitalizaciji v zadnjem času veliko govorimo in pišemo, v prihodnosti pa bomo nanjo gledali kot na nekaj vsakdanjega, saj bo digitalni pristop postal del našega življenja. Ko se bomo čez čas ozirali nazaj, se bomo najverjetneje čudili, kako smo brez vseh teh novodobnih tehnologij in pristopov sploh preživeli. Podobno se je zgodilo s prenosnimi telefoni, raznimi internetnimi platformami, računalniki ... Če danes prideš v službo in te na mizi ne pričaka osebni računalnik, svojega dela po večini sploh ne moreš opraviti.

Prav zaradi tega se bo v prihodnje na straneh časopisa *Aluminij* pojavljalo veliko vsebin, povezanih tako z digitalnimi premiki kot tudi s kadri, ki bodo morali biti primerno usposobljeni za učinkovito ravnanje z njimi. Tehnologija bo namreč v zelo kratkem času spremenila naše vsakdanje delovno okolje in delovna mesta.

Nekatera podjetja se tega zavedajo in so digitalizacijo že vgradila v svojo strategijo, spet druga pa se izogibajo napredni tehnologiji – to bo na dolgi rok zanje pogubno. Spremembe so namreč neizogibne in se dogajajo na dva vzporedna načina. Prvi način se dogaja v sami tehnologiji, drugi način pa je proces digitalizacije naše miselnosti, ki poteka v naši zavesti in podzavesti. Lahko imamo namreč odlične »tehnološke igračke«, pa nam to prav nič ne pomaga, če jih ne znamo pravilno in učinkovito uporabljati ali če misel o uporabi zavračamo. Zato je digitalna miselnost proces, ki se mu bomo morali preprosto prepustiti.

Mlajšim generacijam, ki so odrasle z računalniki in pametnimi telefoni, je pri tem lažje. A nič zato. Generacijski izziv prinaša namreč prav možnost sodelovanja oziroma možnost obojestranskega prenašanja znanj in predvsem izkušenj, ki so jih starejši sodelavci dobili pri svojem delu. Te izkušnje so neprecenljive.

Seveda pa digitalizacija v svojem procesu – tako kot vsaka stvar – poleg civilizacijskega prispevka prinaša tudi pasti, ki jih nikakor ne bi smeli prezreti ali ignorirati. Kakšne so te pasti, morda najbolje opiše odlomek iz knjige *Sapiens*, Kratka zgodovina človeštva avtorja Yuvala Noaha Harrarija. Že res, da je knjiga poljudno zapisana, a kljub temu povprečen bralec v njej zazna obet prihodnosti in pasti, v katere se na dolgi rok človeštvo ne bi smelo ujeti. Naj v nadaljevanju povzamem vsaj eno, ki bo razburkala vašo domišljijo: »Izmed vseh projektov, ki jih trenutno razvijajo, je najbolj revolucionaren poskus oblikovanja neposrednega dvosmernega vmesnika med možgani in računalnikom, ki bo računalnikom omogočal branje električnih signalov človeških možganov in hkrati oddajanje signalov, ki jih bodo lahko brali možgani. Kaj, če bi take vmesnike uporabili za neposredno povezavo med več možgani, s čimer bi ustvarili nekakšno medmožgansko mrežo? Kaj bi se zgodilo s človeškim spominom, človeško zavestjo in istovetnostjo, če bi imeli možgani neposredni dostop do banke kolektivnega spomina? En kiborg (kibernetični organizem – pol človek, pol robot) bi na primer lahko pridobil spomine drugega. Zanje ne bi slišal oziroma o njih ne bi bral v avtobiografijah in si jih predstavljaj, temveč bi se jih neposredno spominjal, kot da bi bili njegovi. Kaj se zgodi z idejami o jazu in istovetnosti spolov, ko duh postane kolektiven? Kako bi se lahko spoznali ali sledili svojim sanjam, če te ne bi bile več v vašem duhu, temveč v nekem skupnem rezervoarju hotenj? Tak kiborg ne bi bil več človeško bitje. Bil bi nekaj povsem drugačnega. Bil bi tako korenito drugačno bitje, da si filozofskih, duševnih in političnih posledic ne moremo niti predstavljati.«

Morda se vam bodo zgornje besede zdele znanstvena fantastika in nekaj zelo oddaljenega, v resnici pa je to razvoj, ki se pravkar dogaja. Že res, da se naši strahovi in upi, ki jih polagamo v naročje digitalizacije in robotizacije, ne bodo uresničili tako, kot si jih zdaj predstavljamo, saj so zadeve za nas še nedojemljive. Vsekakor pa se bodo zgodili in postopoma postali del naše vsakdanjosti. Ali je to dobro ali ne, pa bo pokazal čas.

Do takrat pa se prepustimo potovanju v do zdaj še nepredstavljivo prihodnost. ▣

»Tehnologija bo namreč v zelo kratkem času spremenila naše vsakdanje delovno okolje in delovna mesta.«

Uspešno prilagajanje izzivom sodobnosti

FOTO: SPLET

Poslovni izid smo več kot podvojili

Leto 2017 je za nami in januar je čas za pregled poslovnih rezultatov, ki smo jih dosegli, ter za planiranje rezultatov v letu, ki je pred nami. Lahko smo zadovoljni, saj smo lani v primerjavi z letom 2016 poslovni izid več kot podvojili. Dober finančni rezultat pa ni razlog za evforijo in počitek na lovorikah; tudi v prihodnosti nas čaka še veliko izzivov in priložnosti, ki se jih bomo morali pogumno lotiti, če bomo želeli slediti načrtanim ciljem.

Na določene dejavnike nimamo vpliva

Poslovni rezultat, ki ga izkazujemo v poslovnem poročilu, je odraz naših lastnih prizadevanj, delno pa je pogojen tudi z nepredvidljivimi dogajanjem na trgu aluminija, na katerega nimamo vpliva. Odvisen je torej od doseženih premij naših proizvodov, od intenzivnega dela na trgu z namenom povečanja prodaje, od razvojnih aktivnosti za zagotavljanje uresničevanja strateških usmeritev z namenom prestrukturiranja prodajnih programov v skupini Talum ter od ukrepov na področju stroškovne učinkovitosti.

Doseganje višje dodane vrednosti

V srednjeročni strategiji smo si kot cilj zadali doseganje višje dodane vrednosti. Finančni rezultati izkazujejo, da nam je v zadnjih petih letih to uspelo uresničiti. Tudi v prihodnosti si bomo prizadevali delovati v tej smeri, saj se zavedamo, da je trg primarnega aluminija zaradi tržnih in borznih nihanj dokaj nepredvidljiv.

Cilji za leto 2018

- Planiran obseg prodaje: 145.400 ton aluminija.
- Planiran poslovni izid skupine Talum: 3,9 milijona evrov.

Kaj bo v letu 2018 pomembno vplivalo na poslovanje skupine Talum?

- Okoliščine v panogi,
- nabavni pogoji na področju osnovnih surovin,
- zaostrena situacija na trgu dela,
- izzivi digitalizacije,
- ukrepi države ...

Nabavni pogoji na področju osnovnih surovin

Na nabavne pogoje surovin vpliva Kitajska, ki presega polovico svetovne proizvodnje aluminija. Država izvaja aktivnosti za zmanjševanje proizvodnje aluminija v posameznih provincah s pomočjo okoljskih zahtev, kar vpliva na oskrbo s surovinami tako na materialnem kot cenovnem področju. Ocenjujemo, da bo otežena situacija pri oskrbi s surovinami imela velik vpliv na poslovanje skupine Talum, saj bo bolj vplivala na vhodne cene surovin kot na prodajne cene proizvodov iz aluminija. Višje cene surovin posledično vplivajo tudi na višje cene energije, zaradi česar smo poleg intenzivnega zagotavljanja surovin že pospešili tudi aktivnosti za dolgoročno oskrbo z energijo. Kljub oteženim okoliščinam pri zagotavljanju surovin pa povpraševanje po proizvodih iz aluminija ostaja relativno veliko, zaradi česar planiramo nekoliko povečan fizični obseg prodaje in proizvodnje.

Zaostrena situacija na trgu dela

S problemom zagotavljanja ustreznega strokovnega kadra in kadra nasploh se soočajo podjetja v vseh panogah.

Izzivi in pasti digitalizacije

V skupini Talum se vse bolj zavedamo pomena digitalizacije in njenega vpliva na zagotavljanje konkurenčnosti, in to ne samo kot načina za zmanjševanje stroškov, temveč tudi kot poti do novih proizvodov in storitev.

Največji izzivi na tem področju so povezani:

- z usposobljenostjo in pripravljenostjo zaposlenih,
- z visokimi stroški novih tehnologij in
- z zaščito podatkov.

Na področju digitalizacije nas čaka zahtevna domača naloga, predvsem na področju optimizacije poslovnih procesov, podprtih z uporabo so-

»S problemom zagotavljanja ustreznega strokovnega kadra in kadra nasploh se soočajo podjetja v vseh panogah.«

dobnih informacijskih tehnologij, kar nam bo omogočilo boljši izkoristek gospodarskih kategorij v vseh segmentih poslovanja.

Ukrepi države

V gospodarstvu pričakujemo tudi ukrepe države. Ti ukrepi se nanašajo na:

- spremembe izobraževalnega sistema,
- promocijo raziskovalnih aktivnosti,
- podporo nadaljnemu izobraževanju že zaposlenih delavcev,
- zagotavljanje kakovostnih širokopasovnih omrežij,
- spodbujanje mladih talentov,
- sprejemanje zakonodaje na področju varstva podatkov,
- davčne spodbude,
- ukrepe, povezane z digitalizacijo ...

Vse navedene izzive lahko premagamo samo s pomočjo naših sodelavcev, z njihovo pripravljenostjo na prilagajanje novim razmeram in na vključevanje v proces učenja oziroma dodatnega izobraževanja ter z aktivnim vključevanjem v inovacijski proces. Samo tako se bomo na dolgi rok sposobni prilagajati novim zahtevam sodobnega časa. ■

Daniel Lačen,
član uprave Taluma za ekonomsko področje

RAZISKAVE IN RAZVOJ

RR-sprehod po tovarni

ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: SPLET

V petek, 22. decembra 2017, je služba Strateški razvoj organizirala sprehod po tovarni. Zanj sodelavci niso potrebovali športne obutve, saj je šlo za malo drugačen sprehod, kot smo ga vajeni. Ob 9. uri zjutraj so v veliki sejni sobi namreč pripravili predstavitev, na kateri so svoje projekte predstavili sodelavci iz različnih delovnih okolij. Tako smo dobili celosten vpogled v razvojno-raziskovalno dejavnost, s katero smo se intenzivno ukvarjali v preteklem letu oziroma letih, hkrati pa so sodelavci spregovorili tudi o smernicah in izzivih, ki nas čakajo v prihodnosti.

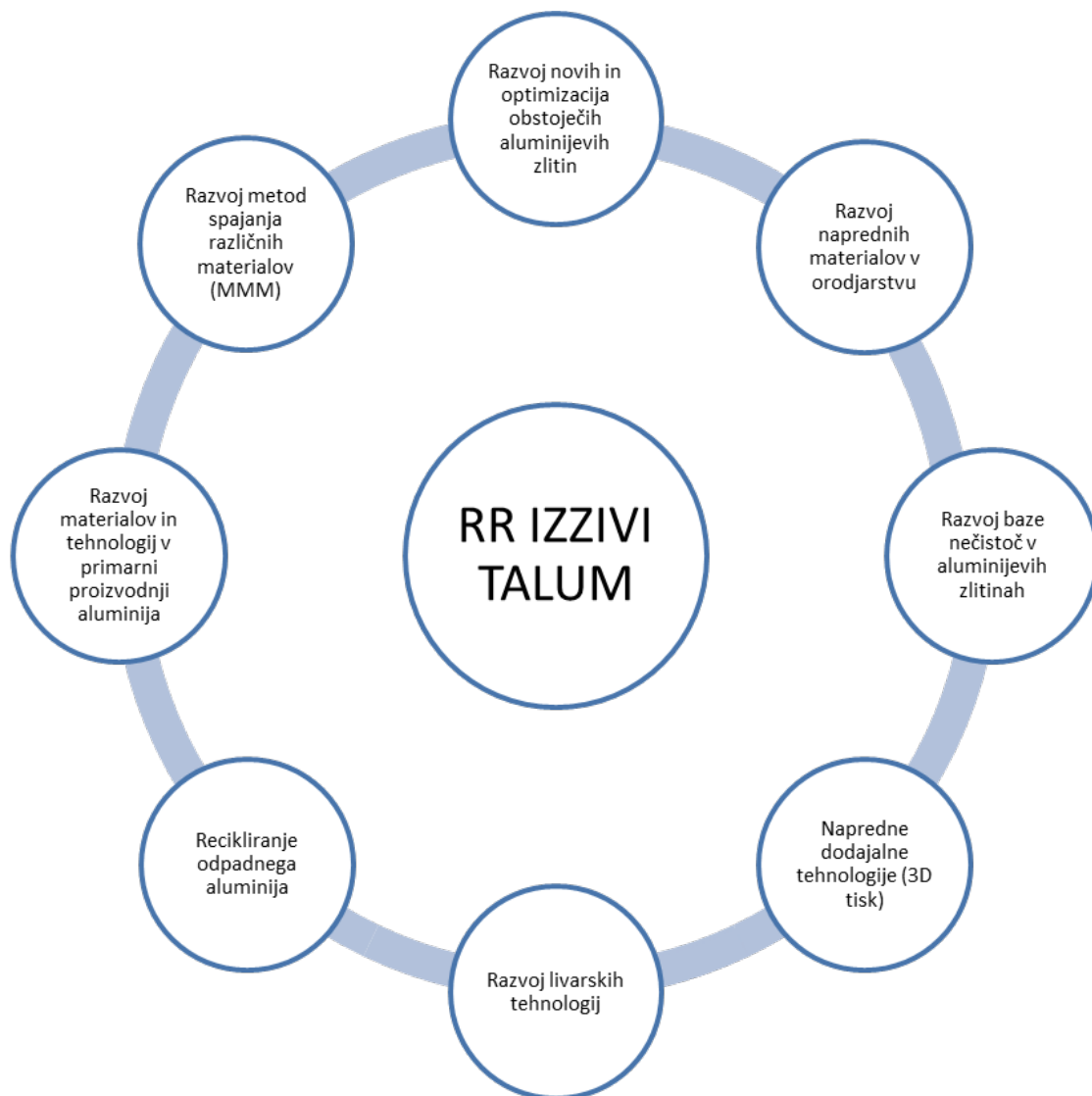

Namen takega RR-sprehoda oziroma srečanja je seznanitev zaposlenih z razvojno-raziskovalnimi dejavnostmi v Talumu. Prikazane so bile dejavnosti, ki so plod sodelovanja z našimi kupci, namen pa je bil ugotoviti, kako ustreči kupcu oziroma kaj mu lahko še ponudimo. Zavedati se moramo, da imamo v Talumu ogromno znanja, veliko potenciala za izboljšave, v sodelovanju s kupcem pa lahko z raziskavami hitreje pridemo do boljših rezultatov.

Predavanja so zajemala predstavitve raziskovalnih dosežkov od proizvodnje primarnega aluminija do proizvodnje rondelic, drogov, ulitkov in izparilnikov, prikazan pa je bil tudi aplikativni razvoj s predstavitvijo razvoja novih strojev in nadgradnje tehnologij. Želimo si, da bi tak RR-sprehod opravili vsaj enkrat letno in se tako seznanili z raziskavami in novostmi na dvorišču Taluma.

Dr. Stanislav Kores

Predstavitve je povezoval dr. Stanko Kores, vodja Strateškega razvoja. Poudaril je, da je brez inženirjev in raziskovalno-razvojne dejavnosti znanost le filozofija, in ob koncu povzel raziskovalno-razvojne izzive, pred katere bo v prihodnosti postavljen Talum. ■

Raziskovalno-razvojni izzivi, pred katere bo postavljen Talum

Vtisi sodelavcev

Boštjan Sagadin

Predstavitve projektov, ki pravkar potekajo ali pa še bodo, je vsekakor dobrodošla. Tako večji krog zaposlenih spozna delo in dosežke na področju razvoja in se seznanijo z njimi. Morda pa tudi tako najdemo kaj skupnega v različnih dejavnostih in projektih, kar lahko pripomore k boljšemu delu nas vseh. Vsekakor je to začeto prakso treba nadaljevati.

Janko Ferčec

Dogodek, ki je bil namenjen predstavitvi raziskovalno-razvojnega dela, ki ga opravljajo sodelavke in sodelavci v posameznih enotah v našem podjetju, je koristen vir informacij in tudi novega znanja. Iz njihovih pristopov in načinov reševanja raziskovalno-razvojnih izzivov se lahko naučimo metod dela, ki so jih uporabili, podobne metode dela pa lahko uporabimo pri izzivih, s katerimi se srečujemo tudi sami pri svojem delu. Ob takih priložnostih lahko izvemo, kateri izzivi in problematike so v posameznih enotah aktualni. Na splošno je spodbujanje prenosa znanja, ki poteka na takih predstavitvah, koristno za nas zaposlene, ki delamo na raziskovalno-razvojnem področju.

Inovativnost v letu 2017

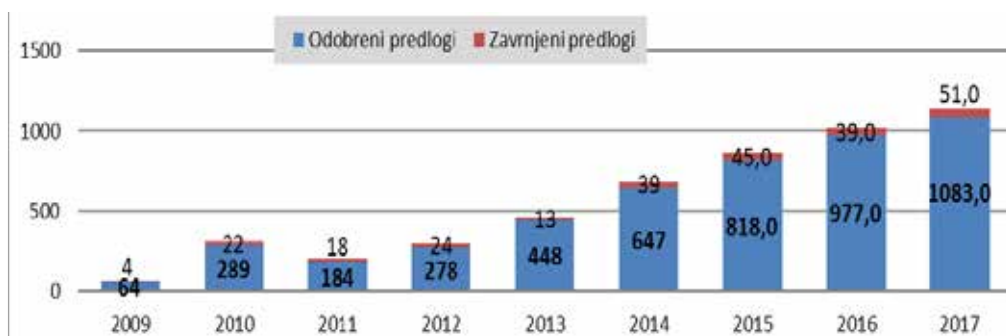
V obdobju od januarja do decembra 2017 smo prejeli 1134 inovacijskih predlogov, kar je več kot v enakem obdobju lani (v obdobju od januarja do decembra 2016 je bilo evidentiranih skupaj 1016 predlogov). Na ravni skupine dosegamo 0,86 predloga na zaposlenega, kar je več kot leta 2016, ko smo dosegli 0,8 predloga na zaposlenega.

VESNA KOŠIR

Struktura odobrenih predlogov:

- 1077 koristnih predlogov,
- 6 tehničnih izboljšav.

Največ predlogov v letu 2017 so podali v PE Rondelice (1,22 na zaposlenega). V obdobju od januarja do decembra 2017 je predloge podalo 365 različnih predlagateljev. Glede na to, da se je lansko leto povečalo število zaposlenih, je v procesih inoviranja kljub temu aktivno sodelovalo skoraj 28 odstotkov zaposlenih.

Na razpisu Štajerske gospodarske zbornice za izbor najboljših inovacij v Podravju 2017 smo prejeli dve srebrni priznanji, in to za naslednji inovaciji:

- Optimizacija obnove katodnega korita elektroliznih celic, avtor Drago Švagan, PE Aluminij,
- Gravitacijsko kokilno litje aluminija z namenskim vakuumskim dozirnikom, avtorji Igor Turnšek, Tadej Dobrun, Tomi Lendero in Borut Kostanjevec, Servis in inženiring, d. o. o., ter Aleš Predikaka in Tomi Eržen, PE Ulitki.

V akciji Upam si! 2017 smo zabeležili rekordno število predlogov: 77 predlagateljev je podalo kar 114 predlogov. Na dnevu inovativnosti smo podelil tri nagrade za množično inoviranje za obdobje od avgusta 2016 do septembra 2017, pet nagrad za ideje, pridobljene v akciji Upam si!, in devet nagrad s področja profesionalnega inoviranja oziroma tehničnih izboljšav. □

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Ne zamudite

Februar 2017

3. februar
7. februar
23. februar

Tradicionalna Obarjada
Obisk gostov z Ljudske univerze Slovenska Bistrica
Občni zbor krvodajalcev Taluma

V koraku s časom – prenova procesov

V dosedanjih številkah časopisa Aluminij je bilo že veliko zapisanega o digitalizaciji, digitalni transformaciji in prenovi (poslovnih) procesov z uporabo digitalne tehnologije. Na pot digitalizacije oziroma prenove procesov z digitalnimi tehnologijami stopamo z intenzivnejšimi koraki, moramo pa se zavedati, da smo na to pot stopili že pred leti.

STANISLAV KORES

MILICA PIŠEK

MATEJ ERNECL

FOTO: ARHIV TALUMA, SPLET

Na pot sprememb procesov smo stopili že pred leti

Kot primer prenove procesa omenimo projekta MPPA11 in MPPA12, pri katerih smo modernizirali proizvodnjo primarnega aluminija z najmodernejšo tehnologijo in računalniškim krmiljenjem elektroliznega procesa. Z inovativnimi pristopi ostajamo najučinkovitejši pri proizvodnji primarnega aluminija, saj porabimo najmanj električne energije za tono proizvedenega aluminija na svetu.

Primeri v praksi

V nadaljevanju navajamo nekaj primerov spremembe procesov, ki smo jih v prakso pred nedavnim že vpeljali.

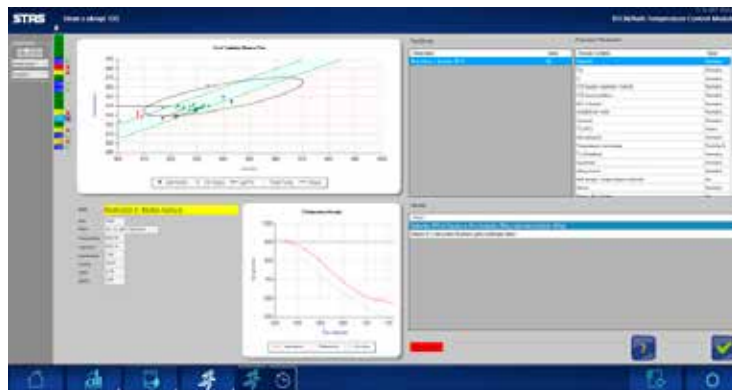
Primer prenove procesa v primarni proizvodnji je vpeljava meritve STARprobe in-situ v redno uporabo za analitiko elektroliznega procesa. To je prispevalo k skrajšanju časa meritev (prej so bili rezultati znani v osmih urah, zdaj v 3–5 minutah), posledično pa to pomeni znižanje stroškov in zagotavljanje boljših razmer za delo, najpomembneje pa je, da izboljšuje tokovni izkoristek.

Prav tako smo se lotili optimizacije procesov z avtomatizacijo in robotizacijo in v marsikaterem proizvodnem okolju izboljšali delovne razmere in kakovost proizvodov.

Omeniti je treba tudi vpeljavo STP-jev (spremljanje tehnoloških podatkov) v proizvodne procese, ki smo jih v času prenove osrednjega ERP IS LN (enterprise resource planning informacijski sistem LN) temeljito prenovili in ustvarili enovito platformo za vse naslednje STP-je. To zdaj nedvomno dokazujemo z implementacijo novega STP-ja Izparilniki,

In situ meritev STARprobe v elektrolizi

pri katerem bomo učinkovito uporabili že obstoječo platformo in nadgradili samo posebnosti za ta proizvodni program. Ključna značilnost STP-jev je učinkovito spremljanje tehnoloških parametrov in avtomatski zajem podatkov, kjer je to le mogoče. Z ustrezno povezavo z IS LN pa smo omogočili, da se podatki zajamejo samo na izvoru.

Velike korake smo naredili tudi pri prenovi poslovnih procesov. Z implementacijo ERP IS LN in DS BC (dokumentni sistem BusinessConnect) smo namreč ustvarili vse možnosti za še učinkovitejšo optimizacijo poslovnih procesov. Vztrajno sledimo novim tehnologijam in jih poskušamo v relativno kratkem času tudi uporabiti pri izboljševanju procesov.

Preteklo leto smo s postavitvijo podatkovnega centra na rezervni lokaciji zagotovili temeljne osnove za zanesljivo delovanje digitalnih procesov.

Povzamemo lahko, da je Talum že nekaj časa vpet v proces digitalne transformacije in da bo prenova procesov (poslovnih in proizvodnih) postala naš vsakdanjik.

Z nadaljnjo učinkovito uporabo digitalnih tehnologij in Industrije 4.0 bomo tako lahko z roko v roki še najprej izboljševali in modernizirali naš Talum. Ne nazadnje je to proces, ki se nikoli ne konča, saj vedno obstajajo možnosti optimizacije in posledično povečanja učinkovitosti tako v proizvodnih kot poslovnih procesih. ■

Nova transformatorska postaja

Lansko leto je bila v poslovni enoti Upravljanje z energijo ena večjih investicij izgradnja nove transformatorske postaje (TP) 9 Ulital.

ZLATKO ŠIROVNIK

FOTO: ZLATKO ŠIROVNIK

Pomemben vir električne energije

Nova TP, postavljena ob zahodni fasadi nekdanje elektrolize A, nadomešča zastarelo (iz leta 1953) in po moči manjšo TP9 Polnilnica. Ta je bila na lokaciji, kjer stoji danes sodoben objekt za mehansko obdelavo ulitkov. Po velikosti in moči spada nova TP9 Ulital med večje transformatorske postaje, saj ima 6 transformatorjev moči 1.600 kVA in je zazankana v 10 kV distribucijsko omrežje industrijske cone Talum. Nova transformatorska postaja bo pomemben vir električne energije za porabnike visokotlačnega litja Ulital in za druge porabnike v obstoječih objektih nekdanje elektrolize A in B.

Projekt je zahteval veliko vložene truda

Transformatorsko postajo (gradbeni in elektro del) smo začeli projektirati jeseni 2016, gradnja objekta pa se je začela aprila 2017 in je trajala tri mesece. Pred tem je bilo treba prestaviti kar nekaj kabelskih povezav obstoječih porabnikov Ulitkov iz stare TP9 Polnilnica v druge transformatorske postaje, kar smo izvedli v lastni režiji in s pomočjo drugih sodelavcev iz Taluma.

Vgradnja nizkonapetostne elektroenergetske opreme

Po končani gradnji je proizvajalec Schneider Electric začel vgrajevati nizkonapetostno elektroenergetsko opremo, ki se je pokazala kot zelo zanesljiva že v nekaterih drugih transformatorskih postajah v Talumu.

Vgradnja sredjenapetostne opreme

Sredjenapetostno opremo je proizvedlo in vgradilo mariborsko podjetje TSN, s katerim prav tako sodelujemo že mnogo let, hermetično zaprti transformatorji 10/0,4 kV pa so najnovejši izdelek tovarne Kolektor Etra iz Ljubljane.

Montaža glavne tehnološke opreme

Montaža te opreme s pomožnimi omarami in vsemi preizkusi in potrebnimi meritvami ter vključitev transformatorske postaje v centralni nadzorni sistem in daljinsko upravljanje sta trajala do konca oktobra. Novembra smo uspešno opravili inšpekcijski pregled, saj na osnovi predložene tehnične dokumentacije ter ogleda dejanskega stanja elektroenergetskih postrojev in naprav nepravilnosti in pomanjkljivosti niso bile ugotovljene. Po pridobljenem inšpekcijskem dovoljenju je bila elektroenergetska oprema priključena na nazivno napetost dne 24. novembra 2017, po uspešnem 24-urnem poskusnem obratovanju pa je bila transformatorska postaja predana v redno obratovanje.

Pridobitev uporabnega dovoljenja

Zaradi gradnje nove transformatorske postaje in na podlagi Zakona o graditvi objektov smo na Upravno enoto Ptuj podali zahtevo za izdajo uporabnega dovoljenja. Tehnični pregled objekta je bil izveden 19. decembra 2017 in uspešno zaključen brez vsakih pripomb. Prve porabnike

električne energije smo začeli priključevati že decembra, s priključitvami novih pa nadaljujemo glede na potrebe proizvodnje.

V nenehnem stiku s porabniki

Projekt izgradnje nove transformatorske postaje traja, kot lahko vidimo, vsaj eno leto, zato je pomembno, da smo v nenehnem stiku s porabniki in njihovimi razvojnimi plani in programi, saj lahko le tako pravočasno zagotovimo izgradnjo in razvoj energetske infrastrukture za napajanje končnih porabnikov energije.

Sodelavci PE Upravljanje z energijo se zahvalujemo vsem sodelavkam, sodelavcem in zunanjim partnerjem, ki so sodelovali pri projektu izgradnje nove transformatorske postaje TP9 Ulital, ob enem pa želimo vsem zaposlenim v Talumu in njihovim družinam vse dobro v novem letu. □

Sodelovanje s podjetjem PanTrac

V letu 2018 bomo v PE Aluminij in skupini Talum pripravili 400 posod kontaktnih profilov za podjetje PanTrac. Uvedba nove storitve v proizvodnem procesu zahteva sodelovanje več poslovnih enot v skupini Talum.

NATALIJA VINDIŠ

FOTO: SPLET

Nemško podjetje PanTrac je eden največjih proizvajalcev specialnih izdelkov na osnovi ogljika.

Izdelki so namenjeni predvsem uporabi v avtomobilski industriji, proizvodnji električnih strojev in v panogi železniških prevozov, kjer se PanTracovi kontaktni ogljikovi trakovi uporabljajo kot odjemalci električne energije za hitre vlake in avtobuse – »trole«. V podjetju so patentirali zanesljiv samodejni sistem za spuščanje kontaktnih profilov, odjemalcev.

V družbi Talum Servis in inženiring izdelujejo jeklene posode, v katere se kasneje nalagajo »zeleni« kontaktni profili. PE Aluminij opravlja storitev kalcinacije »zelenih« kontaktnih profilov po točno predpisanem temperaturnem režimu na Riedhammerjevi peči. Na proizvodni liniji, ki je bila urejena na sredini Riedhammerjeve peči, družba Talum Izparilniki opravlja nalaganje zelenih profilov v jeklene posode, praznjenje jeklenih posod, čiščenje ogljikovih profilov in odpremo. V družbi Talum Inštitut opravijo tudi vse zahtevane analize materiala.

Interes podjetja PanTrac je, da s skupino Talum podpiše večletno pogodbo, po kateri bi pripravili več kot 600 posod na leto. ■

Okoljsko zunanje poročanje – tekma s časom

Tudi za leto 2018 je tako kot za vsako leto značilna izdelava različnih poročil za posamezne segmente okolja, ki jih je treba do konca marca posredovati Agenciji RS za okolje.

DR. MARKO HOMŠAK

FOTO: SPLET

Seznam poročil je precej dolg, začne pa se s poročilom o ravni dejavnosti na področju toplogrednih plinov za PE Aluminij, PE Livarna, PE Rondelice in PE Ulitki do 15. januarja. Nato sledi poročilo o vodnih povračilih, to je o načrpanih količinah vode iz naših osmih vodnjakov iz črpališča v Kidričevem; to poročilo je treba zaključiti do zakonskega roka, to je do 31. januarja 2018.

Sledi tekma s časom, da bomo v Sistemih upravljanja in Talumu Inštitutu postorili vse, kar je treba oddati do 31. marca 2018, in sicer:

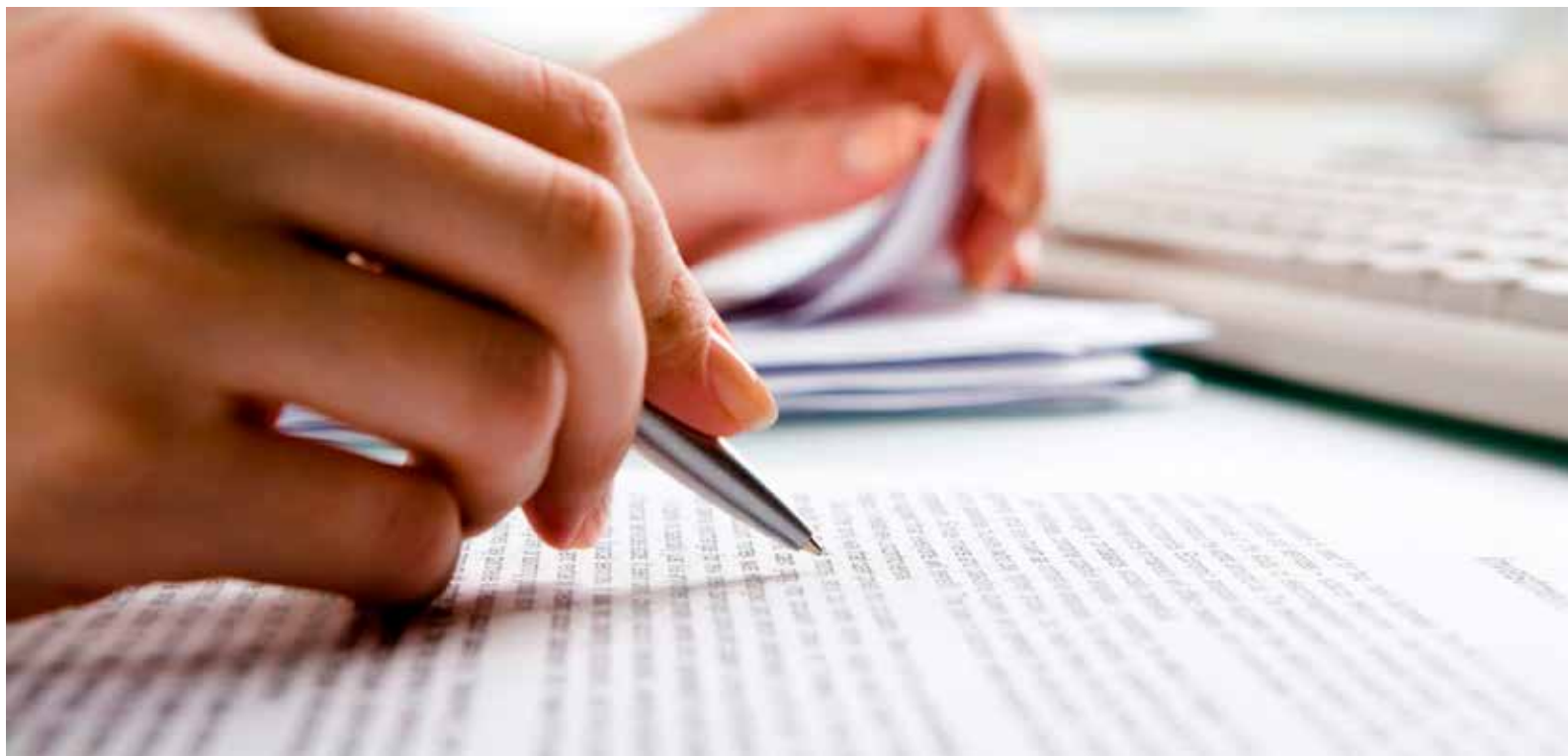
- poročilo o oceni letnih emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov za skupino Talum, ki jo izdelata pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak, to je Talum Inštitut;
- poročilo o letnem nadzoru avtomatskega merilnega sistema za trajno merjenje emisij iz elektrolize za PE Aluminij, ki ga prav tako izdelata Talum Inštitut;
- dve poročili o obratovalnem monitoringu odpadnih vod z napovedjo okoljske dajatve za Talum in Talum, PE Ulitki, ki ju izdelata pooblaščen izvajalec monitoringa odpadnih vod Talum Inštitut;
- poročilo o ravnanju z odpadki tako za nastajanje kot za predelavo odpadnega aluminija za skupino Talum;
- poročilo o ravnanju z električno in elektronsko opremo;
- poročilo o uporabi ozonu škodljivih snovi;

- poročilo o stanju obeh zaprtih odlagališč, pri čemer prilogo o hidrogeološkem in obratovalnem monitoringu podzemnih vod izdelata Talum Inštitut s podizvajalci;
- poročilo o obratovalnem monitoringu emisij toplogrednih plinov za PE Aluminij, Livarna in Rondelice; revizijsko poročilo izdelata preventivno pri Slovenskem inštitutu za kakovost in je podlaga za predajo emisijskih kuponov v aprilu tekočega leta;
- poročilo o uporabi in proizvodnji nevarnih kemikalij, kar zagotavlja vsako leto Uradu RS za kemikalije pri Ministrstvu za zdravje.

Poročila se zdaj oddajajo v glavnem na tri načine:

- elektronski način z vnosom podatkov v izdelane različne spletne aplikacije MOP, ARSO, in Urada RS za kemikalije,
- v pisni in elektronski obliki, oddani na e-naslove oziroma z dopisom po običajni pošti, in
- elektronski način z e-podpisom na e-naslov ARSO.

Na poročila v letu 2016 niti ARSO niti inšpekcijski organi niso izdali nobenih pripomb. Naj bo tudi poročanje za leto 2017 tako uspešno. Temelj za to pa so stabilni, dobro obvladovani procesi in naprave. ■

Recertifikacija po novi izdaji standardov

ISO 9001:2015 in IATF 16949:2016

Talum je svoje procese uskladi in certificiral z zahtevami standardov ISO 9001 leta 1996 in ISO/TS 16949 leta 2004. V zadnjih dvajsetih letih sta se standarda dvakrat posodobila, zadnja, tretja sprememba standardov pa je bila izvedena leta 2015. V Talumu smo v preteklem obdobju poslovanje nenehno posodabljali in ga uspešno usklajevali z novimi zahtevami standardov. Certifikata ISO 9001:2008 in ISO/TS 16949:2009 po 14. septembru 2018 ne bosta več veljavna.

MAG. KARMEN ŠIBILA

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ, STANKO KOZEL

Zadnja recertifikacijska presoja našega poslovanja je bila izvedena leta 2016, nova presoja konec januarja letos pa bo izvedena že po novem standardu ISO 9001:2015 in standardu IATF 16949:2016 kot nadomestilu za standard ISO/TS 16949. Standard IATF določa zahteve za sistem vodenja kakovosti v razvoju in proizvodnji ter, kjer se to zahteva,

tudi pri vgradnji in servisiranju proizvodov, namenjenih avtomobilski industriji. Namenjen je vsem proizvajalcem izdelkov, ki se uporabljajo v avtomobilski industriji. Pri tem »avtomobilska industrija« vključuje proizvodnjo osebnih avtomobilov, avtobusov, kamionov in motornih koles, ne pa tudi proizvodnje kmetijskih, industrijskih in drugih izvencestnih vozil. V Talumu bomo po tem standardu recertificirali poslovni proces v PE Livarna in PE Ulitki.

Novе zahteve standardov so usmerjene k upoštevanju nenehnih sprememb, naraščajočih pričakovanj kupcev, potreb po družbeni odgovornosti ipd. Največji poudarek bo še naprej na prilagajanju tržnim spremembam na sistematičen način, z ustreznim obvladovanjem tveganj.

Največje novosti so:

- kontekst organizacije: celovito strateško načrtovanje, ki nas spodbuja, da s temeljitim pregledom poslovnega okolja, novih tehnologij, analize trga ipd. postanemo bolj konkurenčni;
- obvladovanje tveganj: koncept, ki nas mora voditi pri izvajanju vseh aktivnosti in odločanju na vseh ravneh in je sestavni del organizacijske kulture nenehnih izboljšav;
- obvladovanje sprememb: spodbujanje sprememb, sistemsko obvladovanje in sledljivost;
- nenehno izboljševanje in procesni pristop: strategija, s katero si organizacija zagotavlja dodano vrednost z nenehnim iskanjem novih priložnosti.

V zadnjem letu smo v Sistemih upravljanja posvetili veliko pozornosti in konkretnih aktivnosti razumevanju, uvajanju in izvajanju novih zahtev standardov. Tem zahtevam smo prilagodili dokumentacijo, organizirali smo več usposabljanj in različne delavnice. Za izvajanje notranjih presoj po novem standardu smo usposobili tako notranje presojevalce kot tudi lastnike procesov.

Novе zahteve standardov so namenjene izboljševanju konkurenčnosti podjetja, če jih bomo seveda ustrezno implementirali. Ključni vpliv na uspešnost izvajanja sistema vodenja kakovosti in na proces nenehnih izboljšav imamo vsi zaposleni. Z optimalnimi in kakovostnimi procesi ter izpolnjevanjem zahtev notranjih in zunanjih kupcev bomo dosegli pozitivne učinke na poslovanje in udeležili pričakovanja vseh deležnikov (zaposlenih, uprave, lastnikov itd.). Vsi zaposleni se moramo zavedati pomembnosti politike in ciljev kakovosti poslovanja, svojih prispevkov k uspešnosti in seveda tudi negativnih posledic morebitnega neizpolnjevanja zahtev, ki izhajajo iz sistema vodenja kakovosti. ■

Spletna podoba podjetja

Spletno komuniciranje se je razvilo v drugi polovici 20. stoletja in predstavlja pomemben razvojni mejnik v zgodovini človeške komunikacije. Svetovni splet nam danes daje neomejene možnosti za izražanje in pridobivanje informacij. Spletna komunikacija je postala nepogrešljiv del komuniciranja podjetja, katerega strateško pomembno orodje so odnosi z javnostmi.

MARJETKA OREL

FOTO: MARJETKA OREL

Viri:

Mesojedec, Tadeja. 2012. Socialno podjetništvo. Ljubljana: Salve.

Franko, Barbara. 2008. Poslovno komuniciranje preko spleta. Univerza v Mariboru.

Obrez, Alen. 2015. Spletna komunikacija kot orodje trženja in odnosov z javnostmi. Univerza v Mariboru.

www.statista.com.

Pomen komuniciranja

Odnosi z javnostmi ali krajše PR (angl. public relations) skrbijo za medsebojni odnos med različnimi javnostmi in podjetjem. K javnostim ne uvrščamo le medijev in zunanje javnosti, temveč tudi in predvsem zaposlene. Zelo pomembna naloga odnosov z javnostmi je informiranje javnosti, ki mora potekati strateško in dosledno. Tehnološki razvoj in s tem svetovni splet sta tudi na tem področju prinesla široko paleto novih komunikacijskih orodij.

Novodobni komunikacijski kanali

Splet nam omogoča neizmerno prilagodljivost hitrim spremembam, ki vladajo na trgu. Uporabniki spleta imamo neomejen dostop do informacij, ki so ažurne in lahko dostopne. V trenutku lahko pridobimo informacijo, ki jo želimo, na primer podatke o nekem podjetju, asortiment njegovih izdelkov, ponudbo, podatke o notranji organiziranosti, fotografije, novice o podjetju in drugo. Na podlagi informacij, ki jih pridobimo, si o njem izoblikujemo »sliko« oziroma »podobo«. Zaradi vsega tega je pomembno, da je komuniciranje podjetja urejeno in regulirano z določenimi pravili, ravno z namenom, da njegova podoba ostaja pozitivna.

Celostna grafična podoba

Podjetja imajo izdelano celostno grafično podobo (CGP), njen cilj pa je dosledna vizualna komunikacija. Celostna grafična podoba vsebuje opredelitev osnovnih vizualnih elementov podobe podjetja, kot so na primer logotip, oblika dopisa, pisemske ovojnice, poslovne vizitke, videz elektronskega podpisa in drugo. Celostni grafični priročnik Taluma si lahko ogledate na intranetnem portalu Službe za odnose z javnostmi. Zaradi velikega števila možnosti, ki nam jih ponuja splet, je pomembno, da se pri komuniciranju podjetja ohranja rdeča nit in določena stopnja kakovosti, pri čemer nas med drugim vodi tudi celostni grafični priročnik podjetja.

Komuniciranje prek speta

Komuniciranje prek spleta lahko poteka po elektronski pošti, na spletnih straneh, forumih, družbenih omrežjih in drugje. Omogoča nam uporabo različnih platform, na katerih se lahko povezujemo z drugimi uporabniki. Mednje se uvrščajo družbena omrežja, kot so Facebook, Instagram, YouTube, LinkedIn in Twitter. Ta omrežja lahko postanejo tudi orodje komunikacije podjetja, saj nam omogočajo različne oblike povezovanja in predstavljanja vsebine.

Spletna komunikacija podjetja je pomemben del njegove podobe, zato moramo ob vsaki objavi premisliti o njeni primernosti glede na kanal in ciljno javnost, ki jo želimo nagovoriti. Paleta različnih spletnih orodij nam omogoča, da to naredimo na način, ki bo zanimiv za uporabnike, kar je poleg zanimive vsebine tudi pogoj, da bomo na spletu dobro opaženi. Kljub temu da vedno več komunikacije poteka preko spleta, pa Talum svoje zaposlene informira tudi po analognih kanalih komuniciranja. Tiskane novice, oglasne deske, osebna vabila in časopis Aluminij tako ostajajo nepogrešljiv del odnosa med nami talumovci.

Pregled Talumovih platform za komuniciranje

V nadaljevanju sledi opis spletnih platform.

Spletna stran talum.si

Prvi korak marsikaterega podjetja je izdelava spletne strani. Na njej lahko predstavi svojo ponudbo in se predstavi prek komunikacijskega kanala, ki ga uporablja 3,42 milijarde uporabnikov. Spletna stran je zrcalo podjetja in v veliko primerih prvi stik potencialnega kupca s podjetjem. Talum je svojo spletno stran obnovil aprila 2017. V enem dnevu jo v povprečju obiše 177 uporabnikov spleta. Najbolj gledana rubrika so novice, sledijo vstopna stran, prosta delovna mesta in novice v angleškem jeziku. Uporabniki spleta Talumovo spletno stran največkrat obišejejo v ponedeljek in sredo dopoldne.

Talumov profil na Facebooku

Facebook je spletno družbeno omrežje, namenjeno komuniciranju, vzpostavljanju družbenih odnosov in razvedrilnim vsebinam. Lani je imel Facebook 2,07 milijarde uporabnikov. Je omrežje, ki dopušča bolj sproščene oblike komuniciranja in veliko prostora za kreativnost. V zadnjem mesecu si je Talumov profil na Facebooku vsak dan ogledalo v povprečju 37 uporabnikov. Najbolj gledane so objave o prostih delovnih mestih in reportaže o dogodkih v podjetju. Uporabniki si Talumov profil najpogosteje ogledujejo v petek in soboto zvečer.

Talumov profil na YouTubeu

YouTube je spletna javna komunikacijska stran, ki jo podjetja lahko uporabijo za svojo predstavitev ter za predstavitev svojih izdelkov in storitev v videoposnetkih. Od julija 2015 je bilo na YouTubeu vsako minuto v povprečju deljenih 400 ur videoposnetkov. Talumov profil na YouTubeu je bil vzpostavljen avgusta 2017. Do danes si je naše videoposnetke ogledalo 565 uporabnikov. Največ ogledov je deležen predstavitveni film skupine Talum in videoposnetek o vrednotah, h katerim stremimo talumovci.

Talumov profil na LinkedInu

LinkedIn je družbeno poslovno omrežje, na katerem se posameznik ali podjetje lahko povezuje s strokovnjaki s svojega področja, širi svojo družbeno mrežo in si ustvarja strokovni ugled na spletu. Leta 2016 je imelo omrežje LinkedIn približno 467 milijonov uporabnikov. Strategija komuniciranja Talumovega profila je v pripravi. Vzpostavljeni profil z osnovnimi informacijami pa si je v pol leta ogledalo 270 uporabnikov.

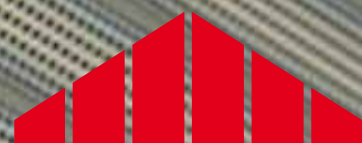

Intranetni portal skupine Talum

Intranet je zasebno zavarovano omrežje v podjetju, namenjeno interni komunikaciji. Omogoča vpogled v različne module in dostop do njih. Moduli omogočajo pridobivanje informacij velikemu številu zaposlenih, bodisi za pomoč pri delu ali za obveščanje z različnimi informacijami. Služba za odnose z javnostmi intranet uporablja kot orodje za informiranje zaposlenih o informacijah, relevantnih za Talumovo delovanje, in informacijah, relevantnih za zaposlene. Leta 2016 je bilo na intranetu objavljenih 255 novic, lani pa 560. V to število so vštete tudi novice, ki se zaposlenim prikazujejo na dveh informacijskih zaslonih v jedilnici. ■

Videonadzor

BORIS KU HAR
ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: ARHIV TALUMA

V A R G A S A L

Verjetno si pred nekaj desetletji nihče ni predstavljal, da bodo nekoč za varnost našega življenja in dela skrbele tudi kamere. Videonadzor ima tako kot vsaka stvar svoje prednosti in slabosti. Prednost prinaša takrat, kadar človeku olajša delo in življenje, v smislu, da poskrbi za njegovo varnost ali prepreči neljube dogodke. Kadar pa je videonadzor zlorabljen, pa lahko ima zelo negativne posledice. Da do zlorab ne bi prihajalo, poskrbijo zakonski okviri, ki so na tem področju zelo strogi, kar je tudi prav. V nadaljevanju bomo tokrat opisali videonadzor kot del storitev družbe Vargas-Al, ki ga družba izvaja za notranje in zunanje naročnike.

Storitev videonazora

Storitev montaže in servisiranja videonadzornih sistemov smo v Vargas-Alu uvedli pred štirimi leti. Sprva je bil na tem področju zaposlen le en sodelavec. Menili smo namreč, da bomo z enim samim človekom lahko obvladovali storitve vzdrževanja varovalnih sistemov na območju Taluma. Nato pa smo začeli naše storitve intenzivno ponujati tudi na zunanjem trgu. To pomeni, da se je povečal obseg dela, s tem pa se je pojavila tudi potreba po novih sodelavcih. Tako danes ponujamo storitev videonadzora v Talumu, kjer imamo trenutno nameščenih 266 kamer, ter zunaj tovarne, kjer smo 39 novim naročnikom (fizične in pravne osebe) namestili 273 kamer.

Ustrezno usposobljeni sodelavci

V družbi Vargas-Al je trenutno zaposlenih 59 sodelavcev, pet med njimi se jih ukvarja z montažo in vzdrževanjem sistemov varovanja. V ekipo so vključeni: Bojan Herga (vodja ekipe), Boštjan Korošec in Boštjan Kukovec (tehnika) ter Marko Štefanič in Peter Pernat (izpolnjevata pogoje za tehnika).

Prenova videosistema v Talumu

V Talumu postopoma poteka prenova videonadzora, saj prehajamo z analognega na digitalni način. Na novo bodo določene tudi odgovornosti. Le tako bo videonadzorni sistem obvladljiv. Za prenavo smo se odločili, ker je analogni sistem zastarel, posnetki, ki jih pridobimo s temi kamerami, pa niso dovolj jasni. Stare analogne kamere počasi menjujemo s sodobnejšimi tudi v proizvodnji. To je zelo praktično, saj s kamero ves čas snemamo sam proces, in če se okvari stroj ali telesno poškoduje zaposleni, lahko te posnetke pregledamo in analiziramo. Na ta način lahko odpravimo napake in preprečimo morebitne nadaljnje poškodbe oziroma škode.

Nakup ali najem videosistema?

Naročniki imajo v povezavi z videosistemom različne zahteve in želje. Nekateri kupci se odločijo za nakup, kar pomeni, da je po nakupu sistem v njihovi lasti, drugi pa za najem, kar pomeni, da je naprava še vedno v naši lasti in da jo naročnik uporablja v času, ki je določen v pogodbi.

Naročnikom bi bolj svetovali najem kot nakup videosistema, saj se s tem strošek porazdeli in ni enkratne investicije, po drugi strani pa smo pri najemu mi sami odgovorni za brezhibno delovanje sistema in ga tudi servisiramo ter za delovanje znotraj zakonskih okvirov in prilagajanje na spremembe. Tako se skrbniku ni treba ukvarjati s sistemom, temveč samo uporablja storitev. Naročnik lahko sistem najame najmanj za dobo 5 let.

Dodatne storitve

Poleg nakupa oziroma najema videosistema ponudimo kupcu ali naročniku tudi svoje storitve s področja varovanja. Nekateri se z videonadzorom želijo ukvarjati sami. Pri takšnih posameznikih poskrbimo le za montažo sistema in jih seznanimo z zakonskimi določili. Spet drugi pa si želijo, da je sistem prek interneta povezan z nami. V tem primeru se videoposnetki, ki jih posname nadzorna kamera, shranjujejo pri nas in smo tudi mi sami odgovorni zanje.

Prvi stik s stranko

Stranka, ki si želi vgraditi videonadzor, stopi v kontakt z nami tako, da nam piše ali nas pokliče. Tehnik, ki prevzame stranko, se seznanji z njenimi željami in potrebami. V nadaljevanju naredimo ogled in na podlagi tega izdelamo individualno ponudbo. Ko je sistem naročen in dobavljen, ga pred montažo najprej preizkusimo, da vse deluje brezhibno.

Montaža videonadzora

Glede na izbiro sistema se prilagodi tudi vgradnja. Število tehnikov v ekipi, ki se lotijo vgradnje videonadzora, je odvisno od zahtevnosti sistema in velikosti objekta, ki ga bomo opremili z videonadzornim sistemom. Včasih je mogoče sistem vgraditi v enem dnevu, lahko pa traja tudi dlje. Naprava se nato poveže z računalnikom ali mobitelom, odvisno od želja stranke.

Spremljanje kamer

Mnogi si še vedno predstavljajo, da videonadzor poteka tako, da nekdo 24 ur sedi ob ekranu in skrbno opazuje, kaj se na varovanem objektu dogaja. Ja, tudi to je mogoče, a je povezano z velikimi stroški, zato se stranke za ta način odločajo redkeje, pa še to samo za določeno obdobje. V glavnem pa smo odgovorni za shranjevanje videoposnetkov in za nadzor, da sistem ves čas brezhibno deluje, saj je pogost problem, da posnetkov sploh ni ali da niso ustrezne kakovosti.

Videoposnetki

Ko stranka potrebuje videoposnetek kamere, zanj zaprosi pri nas. V skladu z zakonodajnimi okvirji mu naša ekipa posnetek izvozi iz sistema in dogodek zabeleži v dnevnik o videonadzoru. S tem se zagotavljata sledljivost in varnost zasebnih podatkov. Posnetek lahko zaseže tudi katera druga institucija (na primer policija), vendar mora imeti zanj ustrezno odredbo.

Videonadzor z aktivno analitiko

Trenutno se naša ekipa ukvarja z izzivom videonadzora z aktivno analitiko, ki posodablja obstoječi videonadzor. Pri videonadzoru z aktivno analitiko se kamera vključi takrat, ko zazna gibanje ali kako drugo dogajanje in tudi opozori skrbnika kamere, da se na območju nekaj dogaja. To so tako imenovane pametne kamere. Ta tehnologija se zelo razvija in nekaterim strankam smo take kamere že vgradili. Aktivno analitiko bodo vedno bolj uporabljali tudi na primer v trgovinah, saj po videoposnetkih lahko spremljamo število obiskovalcev, pri katerih izdelkih se kupci zadržujejo največ časa in druge podrobnosti. S pomočjo podatkov, ki jih zbere kamera, je mogoče narediti različne analize. Treba pa je poudariti, da mora vse to biti v zakonskih okvirih.

Intervencija v primeru alarma

Naročnik lahko pri nas naroči tudi dodatno storitev intervencije. Ko kamera zazna, da se na varovanem območju ali objektu nekaj dogaja, se naša oborožena intervencijska skupina odpravi na varovano območje in preveri dogajanje. Večkrat pa je dovolj že to, da je na objektu ali varovanem območju napis, da je varovano z videonadzorom oziroma alarmnim sistemom, ki se sproži.

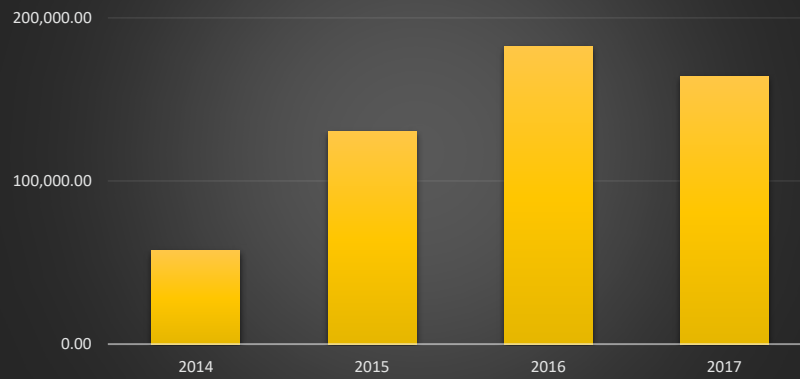
Vzdrževanje videonadzora

Kadar se na sistemu pojavi napaka, naši tehniki težavo najprej poskušajo rešiti na daljavo, prek IP-protokola, če pa to ni mogoče, jo rešujejo pri stranki. Naša ekipa nabavlja visokokakovostne in stabilne sisteme, ki so zanesljivi, kar se nam zdi zelo pomembno, saj je z njimi manj težav. Če se internetna povezava prekine, se posnetek shrani na napravi in se ob vzpostavitvi interneta prenese k nam. ■

25 let delovanja in sprememba loga družbe Vargas-Al

Letos družba Vargas-Al obeležuje 25 let svojega delovanja. O tem bomo več zapisali ob obletnici. Družba se je lani odločila za spremembo loga, pod katerim je prepoznavna. Šlo je za drobne spremembe, tako da je sam logo zdaj bolj čist in enostavnejši. Verjamemo, da ga je okolje dobro sprejelo.

Prihodki tehničnega varovanja (zunaj ograje Taluma)

V prihodnjih številkah časopisa Aluminij bomo pisali tudi o protivlomnih in protipožarnih sistemih.

Izzivov nam ne bo zmanjkalo

Pogovor z Ignacem Kidričem, sodelavcem iz PE Upravljanje z energijo in dobitnikom zlatega metulja za življenjsko delo

ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: STANKO KOZEL

Sodelavec Ignac Kidrič je prijeten sogovornik. Daje vtis človeka, ki ima za sočloveka vedno toplo in pozitivno besedo. Tudi sam zase pravi, da je večten optimist, ki nikoli ne obupa. Tega ga je naučilo okolje, v katerem je odraščal, saj je bilo življenje v Halozah trdo in neizprosno. Ignac Kidrič je leta 2017 prejel zlatega metulja za življenjsko delo. Njegova poslovna pot in osebnostne značilnosti nas prepričajo, da je nagrada prišla v prave roke.

Kakšne so bile pokrajine vašega otroštva?

Odraščal sem v Stopercah pod Donačko goro. Življenje v Halozah, na kmetiji, je bilo trdo in neizprosno. Bil sem najstarejši otrok in v času odraščanja sem si želel oditi v šolo v Maribor. A doma ni bilo ne denarja ne možnosti, da bi mi starši to lahko omogočili. Vedel sem, da si bom moral začeti hitro služiti kruh.

Katero šolo ste obiskovali?

Obiskoval sem Srednjo tehniško šolo na Ptujju. Takrat še ni bilo Srednješolskega centra Ptuj. Takrat sem v Talumu dobil štipendijo. Denar, ki sem ga dobil vsak mesec, mi je ogromno pomenil. Vedel sem, da se bom po zaključku šolanja zaposlil v »fabriki«. Imam tudi mlajšo sestro, in ko sem dobil štipendijo, sem pomagal tudi njej. Ponosen sem, da je s svojo prizadevnostjo in vztrajnostjo kasneje dokončala magistrski študij. Danes se sprašujem, ali bi lahko vse to dosegli, če v tistem času v našem okolju ne bi bilo tovarne, ki je pomagala mladim.

Ste se že v času šolanja seznanili s tovarno?

Nihče od sorodnikov ni delal v Talumu, zato tovarne nisem poznal. Spoznal sem jo šele v času vajeništva. Šolanje je namreč tedaj potekalo tako, da smo imeli dva dni pouk, tri dni pa smo delali v tovarni kot vajenci. S tem si si pridobil veliko praktičnega znanja in tako je bil prehod v zaposlitev za mladega človeka lažji. V tovarno sem kot vajenec prišel leta 1974, ko je praznovala 20 let obstoja. Skoraj ne morem verjeti, da bomo letos slavili že 64 let delovanja.

Kako je v tistem času potekala vaša obvezna praksa?

Pred prihodom v Talum nisem imel predstave o tem, kako je »fabrika« videti za ograjo. V tem času se je veliko spremenilo. Spomnim se, da je bilo na območju, kjer sta danes elektroliza in livarna, precej zaraščeno.

Kasneje smo drevesa, grmovje in podrast na tem območju izsekali in zgradili hale. Sprva so me dodelili v orodjarno, kasneje pa sem delal v strojni delavnici.

Katerega leta ste začeli delati v tovarni?

V tovarni sem se zaposlil leta 1976. Moje prvo delovno mesto je bilo v obratu za vzdrževanje kalcinacijskih peči in drobilcev za boksit, ko sem končal delovodsko šolo, pa so me dodelili k projektu MPPA11. V tistem času se je več delalo fizično. Delo je bilo zelo naporno, k temu pa je pripomogla še višja temperatura v hali.

Ste se ob delu še dodatno izobraževali?

Vedel sem, da ko se bom zaposlil, se bom pri delu še dodatno izobraževal. Tako sem leta 1983 najprej obiskoval šolo za delovodje in se leta 1989 vpisal še na Srednjo tehniško šolo na Ptujju. Obe sem uspešno končal.

V tem času ste imeli tudi težave s srcem. Kaj se je zgodilo?

Res je. Za šolanje na srednješolskem programu sem se odločil predvsem zaradi bolezni. Ponagajalo mi je srce in še danes imam težave s srčno aritmijo, a jo uspešno premagujem. Nikoli se nisem obremenjeval z zdravjem in težav s srcem sploh nisem jemal resno, dokler niso nastopile večje težave. Morda je bil kriv tudi stres, saj smo v tem času ravno delali pri projektu MPPA11, pri katerem so mi zaupali naloge pri montaži elektroliznih peči in tokovodnikov. Vodil sem ekipo 20 sodelavcev. V dobrem letu je moja ekipa vgradila 2000 ton tokovodnikov in 80 elektroliznih peči. Naloge, ki smo se jih lotevali, so bile za vse nas nove in vsi smo se sproti učili. Seveda smo se zavzemali, da bi bilo vse opravljeno čim boljše in smo v projekt vlagali veliko časa, dela in naporov. Naposled je stres terjal svoj davek in vedel sem, da bo treba nekaj spremeniti. Kasneje sem bil vključen tudi v projekt MPPA12, a takrat je bilo že drugače. Pri prvem projektu sem si nabral veliko znanja in izkušenj, zato je bilo zame veliko lažje.

Kako pa se je po zaključku projekta MPPA11 nadaljevala vaša poslovna pot?

Po zaključku projekta so me premestili v obrat za vzdrževanje glinice. V tem času sem se izobraževal in po koncu šolanja prevzel delovne naloge vodje strojnega vzdrževanja glinice.

»Spomnim se, da je bilo na območju, kjer sta danes elektroliza in livarna, precej zaraščeno. Kasneje smo drevesa, grmovje in podrast na tem območju izsekali in zgradili hale.«

Danes ste zaposleni v PE Upravljanje z energijo. Kako vas je poslovna pot pripeljala na področje energetike?

Čas sprememb je pomenil tudi spremembe na področju glinice. Prav zaradi tega sem bil premeščen na področje strojne energetike, na katerem sem opravljal naloge vodje vzdrževanja strojne energetike. Sprva sem vodil osem invalidov. V delavnici smo opravljali ključavničarska opravila, skrbel pa sem tudi za vsa zunanja vzdrževalna dela. To obdobje je bilo kar naporno, predvsem delo z ljudmi. Danes opravljam naloge tehnologa za strojno energetiko.

Težko je opisati samega sebe. Pa vendar, katere osebnostne lastnosti bi izpostavili pri sebi?

Sem skromen, ne maram se izpostavljati, sem deloven, vztrajen, odgovoren, optimističen in ne maram konfliktov. Včasih sem malce preveč nepopustljiv. Kadar si nekaj zadam, vztrajam pri tem, dokler zadeve ne izpeljem do konca.

Bili ste vodja. Pred kakšne izzive vas je postavljalo delo z ljudmi?

Delo z ljudmi je kar naporno in vedno se najdejo posamezniki, ki so bolj konfliktni in problematični od drugih, a v vseh teh letih se ne spomnim, da bi se s kom sprl ali prišel v večji konflikt.

Kaj se vam zdi pri delu v timu najbolj pomembno?

Prilagajanje.

Na kratko nam opišite delovne naloge tehnologa za strojno energetiko.

Pri delu sodelujem v glavnem s tujimi izvajalci. Veliko sodelujem s podjetjem Tames ter z drugimi manjšimi izvajalci. Vključen sem v različne projekte, ki so povezani z raznolikimi področji. Delo je povezano s strojnimi vzdrževanjem na področju vodovoda, ogrevanja, zemeljskega plina in utekočinjenega naftnega plina, večjih klimatskih naprav ... V kratkem se bo začel projekt obnove ogrevalnega sistema v upravni stavbi. Talum bo letos tudi prešel s parnega ogrevanja na plinsko. Izzivov nam torej ne bo zmanjkalo.

Kakšen je vaš pogled na inovativnost?

Sam ne dajem inovativnih predlogov, saj se mi zdi, da je to del mojega dela. Tudi nimam volje, da bi te zadeve zapisoval, raje se ukvarjam s konkretnimi stvarmi in te izboljšave kar samodejno vpeljujem v svoje delo. Drugače pa se mi zdi dobro, da se s tem področjem sistematično ukvarjamo in da se ljudi spodbuja k inovativni dejavnosti.

S čim se sproščate?

Z ženo imava rada morje, zato se večkrat na leto odpraviva na krajši oddih. V prostem času tudi kolesarim in pomagam staršem na kmetiji. Ker sem doma v Njivercah, v službo in iz nje pešam, tako da imam vsakodnevno rekreacijo.

Letos ste prejeli zlatega metulja. Kakšni so občutki?

Nagrada je bila zame veliko presenečenje. Niti v sanjah si nisem mislil, da bom dobil zlatega metulja.

Kako gledate na digitalizacijo?

Priznam, da me je na tem področju malce »povozil čas«. To, kar potrebujem za delo, sem se seveda naučil, bolj podrobno pa te nove tehnologije ne obvladam. Morda se bom v pokoju malo več posvetil računalniku.

Letos vas čaka zaslužen pokoj. Se veselite spremembe?

Ja, se. Ko človek opravi svoje, se mora umakniti. Upam, da mi bo zdravje služilo. V pokoju se bom poskušal čim več ukvarjati s športom, dokler bom pač lahko. Tudi hobije si bom poiskal. Dolgočasil se vsekakor ne bom. □

» V kratkem se bo začel projekt obnove ogrevalnega sistema v upravni stavbi. Talum bo letos tudi prešel s parnega ogrevanja na plinsko. Izzivov nam torej ne bo zmanjkalo.«

La dolce vita (Sladko življenje)

Sergej Gašperič, Vital

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ, SPLET

Decembra so v restavraciji Pan v Kidričevem svoji odlični kulinarčni ponudbi dodali še slaščičarno. Verjetno ste se v decembru vsi sladkali in imate sladkega življenja čez glavo, a zdaj je od tega minilo že kar nekaj časa in verjamem, da bodo zapis in fotografije marsikomu vzbudile skomine. No, zdaj po vrhunske sladice ne bo treba daleč, saj jih imamo tako rekoč skoraj v »hiši«. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali s sodelavcem Sergejem Gašperičem, ki vodi slaščičarno in v kletnih prostorih restavracije ustvarja sladke umetnine, ki niso samo skušnjava za želodec, temveč tudi paša za oči.

V družbi Vital sem zaposlen leto in pol. Že pred to zaposlitvijo sem 12 let delal kot kuhar, nato pa sprejel zaposlitev v gostilni Ribič. Že dlje časa sem doma sam eksperimentiral s pripravo raznih slaščic. Pri tem sem se imenitno zabaval in neizmerno užival, zato sem razmišljal, na kakšen način ta svoj hobi spremeniti v poklic. O ideji in svojih željah sem spregovoril z direktorjem družbe Vladom Pignarjem, ki je v tem takoj prepoznal odlično možnost za razširitev ponudbe. Tako je decembra v kletnih prostorih restavracije Pan zaživela slaščičarna, ki je za zdaj omejena samo na pripravo slaščic za potrebe restavracije, čeravno sem že tudi dobil povpraševanja za pripravo tort za zunanje naročnike. Vsekakor se bo naša ponudba dolgoročno še razširila in naše sladke dobrote bomo pripravljali tudi za zunanje naročnike.

Osebnost najraje pripravljam skutno tortico s pasijonko in tortico v kombinaciji s čokolado pa kremrole (šamrole). To sta torti, ki sem jih v svojem življenju največkrat pripravil.

V restavraciji Pan nimamo predpisanega železnega repertoarja dnevnih sladlic, kar pomeni, da lahko ponudbo sladlic prilagajam svojemu dnevnemu navdihu. Vsekakor se pri tem oziram tudi na goste oziroma na povpraševanje ter pripravljam sladice, ki jih gostje najpogosteje naročajo.

Kulinarčni slovarček

Francoski makroni

Priljubljenost makronov se je skokovito povečala v preteklem letu ali dveh, a že stoletja veljajo za eno izmed bolj prestižnih francoskih slaščic. Gre za majhne mandljevo-beljakove penice, ki jih med seboj združimo po dve, mednje nabrizgamo nadev, da dobimo barvite, lične pariške piškotke.

Krostata

Verjetno obstaja milijone različnih krostat. Vsak ima svojo najljubšo. Gre za slatno krhko testo, obloženo z nadevi vseh vrst.

Pasijonka

Pasijonka je sredozemska rastlina in raste kot vzpenjavka. Rjavkasta lupina skriva v notranjosti sočno vsebino, ki po okusu spominja na vino in vsebuje veliko vitamina C, kalcija in železa. Anekdota pravi, da se bo človek zaljubil v prvo osebo, ki jo bo srečal, potem ko bo pojedel pasijonkin plod.

Moj delovni dan se začne med 8. in 9. uro zjutraj in traja do 15. oziroma 16. ure. Ko pridem v službo, najprej preverim vitrino s slaščicami in jo dopolnim s slaščicami, ki sem jih spekel prejšnji dan. Torta mora namreč vedno kak dan odležati, da se plasti med seboj sprimejo in da se okusi prepletejo in razvijejo.

V naši slaščičarni vsak dan pripravim vsaj dve ali tri različne sladice, količina pa je odvisna od povpraševanja.

Slaščičar mora imeti predvsem veliko veselje za pripravo slaščic, biti mora odprt za novitete, potrpežljiv in natančen, imeti pa mora tudi nekaj estetske žilice, kar se vidi predvsem pri dekoraciji.

V tem času je pri slaščicah trend priprave sladlic iz naravnih sestavin. Sem spadajo presne torte, vegetarijanske in veganske torte in podobno. Sam nimam rad tort, ki imajo več plasti biskvita. Dve plasti sta čisto dovolj, drugo pa nadomestijo kremna polnila.

Januarja bomo v naši slaščičarni začeli izdelovati francoske makrone, krostato in druge pekovske slaščice. S tem bomo razširili in popestrili slaščičarsko ponudbo.

Naši sodelavci so na malici verjetno že poskusili katero izmed sladlic, ki sem jih pripravil zanje. Upam, da jim je bila všeč.

V naši slaščičarni zagotovo ne bomo pripravljali slaščic klasičnih oblik in okusov. Želim si, da bi bile naše slaščice posebne in da bi se z okusi čim bolj prilagodili željam gostov. Zavedati se je tudi treba, da gost torto najprej poje z očmi, zato je zelo pomembno, da je privlačna, nato jo zazna z vonjem in šele nato pride na vrsto okus.

V kratkem bomo pripravili tudi celotno ponudbo slaščic, med katerimi naši gosti lahko izbirajo. Sodelavce in tudi druge goste vabimo na pokušino naših sladkih dobrot.

Verjamem, da boste v njih uživali vsaj tako, kot jaz uživam v njihovi pripravi. ▣

REPORTAŽA

Nasmeh na otroških licih

Kaj je lahko lepšega kot to, da pred seboj zagledaš gručo nasmejanih obrazov, ki z iskricami v očeh nestrpno pričakujejo prihod Božička? Pri tem ne gre toliko za darila, ki jih Talum podari predšolskim otrokom svojih zaposlenih, gre za doživetje, dogodivščino in prijeten občutek, ki si ga bodo najmlajši zagotovo zapomnili za vse življenje.

ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Tokrat smo tradicionalno božičkovanje za predšolske otroke pripravili v ponedeljek, 18. decembra 2017. Že v vabilu na božičkovanje smo otrokom namignili, da jih bo v restavraciji Pan ob 17. uri pričakala priljubljena deklica Elza s svojimi prijatelji, in jih prosili, da pobarvajo podobe, ki smo jih natisnili na hrbtno stran vabila. In res so se otroci pridno lotili dela in nas razveselili s pisanimi pobarvankami. Iz njih smo po prireditvi naredili digitalni album, ki jim bo ostal v trajni spomin.

Praznična pustolovščina se je začela v Lednem kraljestvu, v katerem nimajo božičkovanja, zato smo sklenili, da deklico Elzo povabimo medse, da ji pokažemo, kako lepo je praznične trenutke preživeti v naši družbi. In res je bilo lepo. Za pravljичno vzdušje je tokrat poskrbela ekipa Fun and Play, ki je na odru za malčke uprizorila otroško predstavo, nato pa smo skupaj priklicali Božička, ki je obdaril otroke.

Zahvaljujemo se restavraciji Pan, ki je za najmlajše pripravila sladke palačinke in druge dobrote, s katerimi so se posladkali.

Božičkovanje je bilo zadnji dogodek med vsemi, ki smo jih organizirali lani, z novim letom pa nas čakajo novi izzivi.

Izjave otrok

Neli Majcen Žafran

»Na božičkovanju sta mi bila najbolj všeč Elza in snežak Oto, predstava je bila zelo lepa, na koncu smo dobili še palačinke. Z bratom Nalom sva se zelo razveselila Božičkovega darila.«

Nejc Hrastovec

»Božičkovanje v Talumu je ful fajn, včasih se Božiček tja pripelje s kolesom, letos pa nam ga je Elza pomagala priklicati. Snežak je bil smešen, ker ni vedel, da ne sme iti na morje. Pa palačinke so bile zakon.«

Pia Kundrih

»Na božičkovanju mi je bilo všeč vse razen čaja, ki ga ne maram. Zelo sem se zabavala ob gledanju predstave in na koncu, ko sem se lahko fotografirala z Elzo. Komaj čakam, da bo zapadel sneg, da bom lahko preizkusila darilo.«

Lucija Verdenik

»Tudi letos sem se razveselila vabila na srečanje z Božičkom. Najprej je prišla Elza iz risanke s prijatelji. Potem pa smo skupaj poklicali Božička, ki je prinesel polno daril. Božičku bi se rada zahvalila za vsa lepa darila, ki sem jih prejela. Z njimi se zelo rada igram. Upam pa, da bo letos še kaj snega, da se bom lahko sankala z lopato, ki mi jo je prinesel Božiček.«

Euroguss 2018

TOMAŽ KVAS
FOTO: TOMAŽ KVAS

16. januarja 2018 je v nemškem Nürnbergu potekal mednarodni livarski sejem Euroguss 2018, ki je trajal do vključno 18. januarja. Na sejmu se je predstavilo približno 600 razstavljalcev, obiskalo pa ga je približno več kot 12 tisoč obiskovalcev. Čeprav je 40 odstotkov razstavljalcev proizvajalcev ulitkov, pa Euroguss, ki je eden vodilnih livarskih sejmov, zajema celotno verigo, vse od vhodnih surovin, preko tehnologij litja in drugih podpornih procesov, do končnih izdelkov in njihove obdelave. Skupino Talum sta na sejmu zastopali družba Talum oziroma poslovni enoti Ulitki in Livarna ter podjetje Talum Servis in inženiring. O sejmu bomo več zapisali v naslednji številki časopisa Aluminij. □

VARGAS-AL

Mladi gasilec

Ob koncu leta se marsikatera zgodba konča, krožek Mladi gasilec pa je v tem času in s prihajajočim letom dobil dodatno motivacijo za še aktivnejše delovanje.

TINA GORINŠEK
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

V sodelovanju med podjetjem Vargas-Al in PGD Talum že vse leto aktivno izvajamo krožek Mladi gasilec. Vsak četrtek se mentorji, pionirji in mladinci s skupnimi močmi trudimo pridobiti dodatno znanje s področja gasilstva. Našim najmlajšim članom želimo predati naše poslanstvo in jih naučiti, da smo gasilci tisti, ki rešujemo številna življenja in pri tem nosimo veliko odgovornost.

Pri krožku Mladi gasilec aktivno sodeluje 13 otrok, ki na tekmovanjih zastopajo skupine pionirjev in mladincev. V novem letu si želimo to število povečati, saj se zavedamo, da so otroci tisti, ki jim bomo zapustili svoje poslanstvo in znanje, ki ga bodo z leti nadgradili.

Otroci so naš ponos, in ker pridno sodelujemo in se skupaj učimo, so bili prav tako deležni nagrade, ki jim služi kot dokaz, da s svojo predanostjo ravnao pravilno, zato smo jim ob koncu leta pripravili zabavo. Skupaj z mentorji, vodstvom PGD Talum in podjetjem Vargas-Al smo se povесelili, nazdravili, se igrali in skupaj ustvarjali ter tako uspešno zaključili leto 2017.

V letu 2018 si želimo biti še aktivnejši, saj se bomo udeleževali tekmovanj, sodelovali na prireditvah društva in svoj odnos gradili s poudarkom na druženju. Načrtujemo več izletov: skupaj se bomo odpravili v kino, toplice in na podobna druženja. □

Z gasilskim pozdravom: Na pomoč!

Na obisku v Impolu

V ponedeljek, 18. decembra 2017, smo sodelavci iz družbe Talum Izparilniki obiskali našega dolgoletnega poslovnega partnerja, podjetje Impol iz Slovenske Bistrice.

RAJKO HABJANIČ

FOTO: RAJKO HABJANIČ

Ogled procesov

Podjetje Impol za našo družbo opravlja storitev prevaljanja aluminija. V ta namen jim široki liti trak (debeline 6 mm), proizveden v Talumu, dobavljamo vsak mesec. V Impolu ta trak prevaljajo na dimenzije po našem naročilu: na debeline od 1 do 2,3 mm in širine od 350 do 580 mm.

Ogled je bil zelo zanimiv, saj smo se seznanili s procesoma vročega in hladnega valjanja vse do debeline 9 mikronov (aluminijasta folija).

Iztiskanje profilov za avtomobilsko industrijo

V Impolu zlitine proizvajajo v lastni livarni. Iz njih izdelujejo polizdelke z vročim iztiskanjem in hladnim vlečenjem, nekatere izdelke pa tudi kujejo. Vse to jim omogoča, da so na trgu pridobili sloves proizvajalca velikega spektra zlitin iz skupin 2xxx, 4xxx, 5xxx, 6xxx, 7xxx in 8xxx, ki so namenjene tako kovanju kot mehanski obdelavi. S sodelavci smo si ogledali postopek iztiskanja profilov za avtomobilsko industrijo. Med drugim jih izdelujejo tudi iz Talumovih drogov.

Ogled bistriškega gradu

Ekскурzijo smo popestrili z ogledom bistriškega gradu. Tako smo imeli priložnost spoznati zgodovino kraja in gradu, ogledali pa smo si tudi nekaj zanimivih razstav.

Bovling na Treh kraljih

Dan smo zaključili v idiličnem zasneženem okolju na Treh kraljih. Okrepčali smo se z dobro hrano in že drugič v kratkem času pomerili moči v bovlingu med obratoma Izparilniki in Storal. ■

Hvala vsem, ki so pripomogli k temu, da nam je uspelo to ekskurzijo izpeljati v predbožičnem času.

Folije

Aluminijasta folija je eden najpomembnejših in najbolj razširjenih hladno valjanih izdelkov iz aluminija in aluminijevih zlitin. Najpogosteje se uporablja v potrošniških izdelkih. Trajnost, nizka cena in edinstvena kombinacija lastnosti so dodatni argument, ki govori o koristnosti aluminijaste folije za najrazličnejša področja uporabe. Še več, aluminijasta folija je okolju prijazna, saj jo lahko recikliramo in ponovno uporabimo.

Praznične zaobljube

MATEJA HERGULA

FOTO: SPLET

Spet je tukaj novo leto, nov začetek, novih 365 dni, ki jih oblikujemo sami. Tradicionalna srečno in zdravo smo si že zaželeli ter naredili okvirne načrte za leto, ki je pred nami. Veliko ljudi se nas nevede ujame tudi v različne praznične zaobljube in se z novim letom odloči za določene spremembe. Saj poznate stavke, kot so »Letos pa res začnem hoditi v fitnes.«, »V novem letu ne bom več kadil.«, »To leto pa bom res shujšal.«

Novoletne zaobljube

so najpogosteje vezane na zdravje, kar pomeni, da je zdravje vrednota, ki je za večino ljudi res zelo pomembna. Te zaobljube pa se vsako leto bolj ali manj ponavljajo, saj si vsako leto znova želimo izgube teže in bolj zdravega prehranjevanja. To pomeni, da zaobljub med letom nismo uresničevali tako, kot smo si zadali, in pri njih nismo vztrajali vse leto, če si potem vsako novo leto spet želimo isto.

Ko se praznična evforija počasi umiri, začne začetna zagnanost počasi upadati in stare navade so spet kaj hitro nazaj. Večina ljudi namreč teh zaobljub ne drži dolgo in se kaj hitro predajo staremu načinu življenja. Statistika kaže, da naj bi se 63 odstotkov ljudi držalo novoletnih zaobljub le dva meseca, manj kot 10 odstotkov ljudi, ki si zastavijo novoletne zaobljube, pa naj bi jih v resnici izpeljalo do konca.

Zakaj je tako?

Srečno in zdravo leto ni samo od sebe, ampak se moramo za to tudi malo potruditi oziroma nekaj narediti. V naravi človeka pa je, da delamo stvari, ki so lažje, tudi če so slabše. Vsi vemo, kako hitro lahko najdemo izgovor, da upravičimo pomanjkanje poguma, časa ali energije za to, da bi nekaj spremenili. Vzrok je velikokrat tudi v zastavljenih ciljih, ki so preveč splošni in zato ne tako privlačni ali pa so previsoko postavljeni in zato težko dosegljivi.

Vseeno pa je pomembno, da si ljudje postavljamo zaobljube in cilje, saj to pomeni, da smo pozorni nase, da skrbimo zase in da smo prepoznali, da z nekaterimi stvarmi v življenju nismo zadovoljni in jih želimo spremeniti na bolje. ■

Kaj boste za svoje zdravje v tem novem letu naredili vi?

Janko Gajšt

Kolikor mi čas dopušča, kolesarim. Zame je 600 prevoženih kilometrov na leto že uspeh. Doma imam koš, tako da občasno igram košarko. Pozimi smučam, vendar glede na zadnje zime slabo kaže s tem športom, tako da z ženo več hodiva v hribe. Poleti pa z družino veliko plavamo na Jadranu ... Nekaj malega je, tako da ohranjam dobro počutje in kolikor toliko zdravo telo. Vsaj za zdaj mi to še uspeva.

Andrej Brumen

Nimam navade, da bi sprejemal novoletne zaobljube. Verjetno si nas veliko želi shujšati, se več rekreirati, družiti z družino, znanci in prijatelji, se udeleževati raznih dogodkov in oditi na prijeten dopust, da bomo lahko rekli, da imamo zdrav duh v zdravem telesu. Žal pa vse druge zaobljube otežujejo prvo zaobljubo o hujšanju. Ko grem s planinskim društvom na pohod, vedno še kaj dobrega pojemo, in kadar se peljemo mimo Trojan, vedno zavijemo še na slastne krofe. Kadar se odpravim na plavanje v terme, tam najdem koga, s katerim je treba spiti pivo.

Podobno je na družinskih srečanjih in na raznih obiskih, kjer je iz vjudnosti treba nekaj pojesti in spiti. Veliko raznih predstav, premier in kulturnih dogodkov se konča z zakusko. Da ne govorimo o tem, da je lepši del potovanja in izletov okušanje lokalnih dobrot. Ker v skrbi za splošno in duševno zdravje vse druge zaobljube z veseljem izvajam, ostaja prva ves čas pod pritiskom skušnjav.

Boris Kelenc

V prostem času se ukvarjam s tekom in nogometom. Prehranjevati se poskušam čim bolj zdravo, na srečo pa tudi nisem ljubitelj sladkarij. Na zimске dejavnosti v okviru Zdravo Talum ne hodim.

Peter Kropf

V prostem času sem telesno aktiven, saj se ukvarjam s konjeništvom, tekom in fitnessom. Tudi na prehrano pazim, saj poskušam uživati čim več biološko pridelane hrane. Možnosti, da bi obiskal dejavnosti v okviru Zdravo Talum, pa še nisem izkoristil.

Anica Majcen

Z možem veliko hodiva in na ta način vzdržujeva dobro telesno kondicijo. Tudi na prehrano zelo pazim, saj imam nekatere zdravstvene tegobe, pri katerih je to zelo pomembno. Pri tem mi ob strani stojita tudi hčerka in njen mož, ki mi priskrbita prehranska dopolnila. Dejavnosti v sklopu Zdravo Talum pa ne obiskujem.

Gregor Zečevič

V prostem času si privoščim telovadbo, dobro knjigo in sprehod s psi. Poleti rad kolesarim in plavam. Dejavnosti v sklopu Zdravo Talum redko obiščem. Občasno grem s starejšo hčerko na plavanje v terme.

Franjo Skuber

Enkrat na teden hodim igrat odbojko in na bowling. Rad se udeležim dogodkov v okviru Zdravo Talum in si občasno tudi privoščim plavanje v termah.

Željko Pukšič

Vsaki drugi dan hodim na fitnes, hodim pa tudi na plavanje in v savno. Vse to v okviru dejavnosti Zdravo Talum.

Jože Sladnjak

Aktivno se ukvarjam z gasilstvom. Sem v članski A-ekipi, kar pomeni, da imamo gasilske vaje tri- do štirikrat na teden po uro in pol. Izkoriščam tudi možnost obiskovanja dejavnosti v okviru Zdravo Talum, saj si večkrat privoščim plavanje v termah.

Alenka Sagadin

V prostem času hodim na plavanje. Izkoriščam torej možnosti, ponujene v okviru Zdravo Talum. Skrbim tudi za zdrav način prehranjevanja.

Marčevski in decembrski rekord

»Nikoli ni prepozno, da postaneš to, kar bi lahko bil.«

Obvestilo sodelavkam in sodelavcem, zaposlenim v družbah skupine Talum, v Silkemu in Praliku

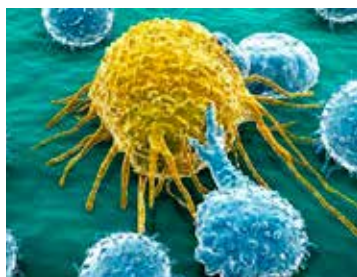
Krvodajalska akcija bo v torek, 23. januarja, in v četrtek, 25. januarja 2018, med 7. in 11. uro na transfuzijskem oddelku ptujske bolnišnice. Pridruži se nam!

MARJETKA LEDINEK

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ, SPLET
VIR: SPLET

Podatki o udeležbi naših sodelavcev na krvodajalskih akcijah kažejo, da nas je iz leta v leto več, ki smo sočloveku pripravljeni pomagati z darovano krvjo. Tudi lani se nam je tako pridružil lepo število novih krvodajalcev. Vesela sem, da se zavedamo pomena krvodajalstva in smo vedno znova pripravljeni podarjati delček sebe. To je najplemenitejša oblika pomoči sočloveku.

V nadaljevanju sem zapisala še nekaj koristnih informacij o krvodajalstvu. O tem smo sicer že veliko pisali, a ni odveč, če zapišemo ponovno. Morda vas argumenti o koristih še dodatno prepričajo, da se nam v novem letu pridružite in tudi vi postanete krvodajalec.

Zmanjšanje tveganja za razvoj raka

Darovanje krvi lahko ima nekatere zdravstvene koristi, kot sta zmanjšano tveganje za razvoj rakavih obolenj in zmanjšano tveganje za poškodbe jeter in trebušne slinavke, nenazadnje pa pomaga izboljšati tudi zdravje srca in ožilja.

Uravnotežena raven količine železa

Zdravi odrasli imajo v telesu običajno 5 gramov železa, večinoma v rdečih krvnih telesih in tudi v kostnem mozgu. Z darovanjem ene enote krvi izgubi človek okoli četrtno grama železa. To je mogoče nadomestiti s hrano v nekaj tednih po darovanju. Uravnavanje ravni količine železa v telesu je dobro, saj prekomerna koncentracija železa slabo vpliva na žile.

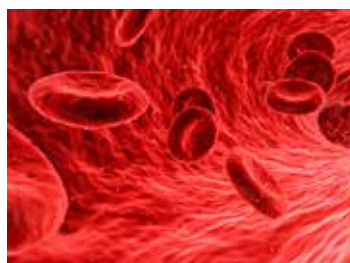
Boljša pretočnost krvi

Redno krvodajalstvo lahko pomaga izboljšati pretočnost krvi. S tem se zmanjša tveganje za srčni napad.

OBČNI ZBOR

Vabim vas na občni zbor krvodajalcev Taluma, ki bo v petek, 23. februarja 2018, z začetkom ob 15.30 v Bowling centru na Ptuj (Rogozniška c. 14). Dodatne informacije bodo na voljo na plakatu in na intranetu.

Zmanjšanje tveganja za pojav hemokromatoze in rakavih obolenj

Hemokromatoza je dedna motnja v presnovi železa s povečano absorpcijo in kopičenjem železa v tkivih pri normalni prehrani. Hemokromatoza in rakavo obolenje sta stanji, ki nastopita kot posledica prena-

sičenosti telesa z železom. Redni odvzem krvi na krvodajalskih akcijah pomaga pri zmanjšanju prenasičenosti z železom in ohranjanju njegove stabilnosti.

Zdravo srce in jetra

Krvodajalstvo je koristno pri zmanjševanju tveganja za tegobe srca in jeter, ki jih povzročijo prenasičenost telesa z železom. Z uživanjem hrane, bogate z železom, se namreč poveča vsebnost železa v telesu. In ker je telo zmožno absorbirati le omejene količine železa, se presežek hrani v srcu, jetrih in trebušni slinavki. To posledično poveča tveganje za pojav ciroze, odpovedi jeter, poškodb trebušne slinavke in nepravilnosti v delovanju srca. Darovanje krvi omogoča ohranjanje normalne ravni železa in tako zmanjša tveganje za pojav določenih bolezni.

Nastanek novih krvnih celic

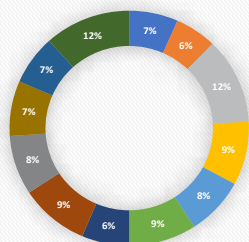
Po darovanju krvi si telo prizadeva obnoviti izgubo krvi. To stimulira proizvodnjo novih krvnih celic in posledično pomaga ohranjati dobro splošno zdravje.

Skupaj smo v letu 2017 zabeležili 514 odvzemov, v grafikonu pa je prikazano, kakšen odstotek odvzete krvi je to v posameznem mesecu.

Če število odvzemov pomnožimo s 0,45 litra krvi, ki se v povprečju odvzame pri posameznem odvzemu, smo krvodajalci v preteklem letu skupaj darovali približno 231,3 litra krvi.

V primerjavi z letom 2016, ko smo zabeležili 500 odvzemov, smo v letu 2017 povišali kvoto odvzete krvi na 514 odvzemov, pri tem pa se nam je pridružil kar 20 novih krvodajalcev. □

Število odvzemov krvi v letu 2017 (po mesecih)

Jože Šešerko, Marjan Ivančič, Metka Skaza

**Darovalci v decembru
(številka v oklepaju pove,
kolikokrat je posameznik
doslej že daroval kri):**

Rudi Nahberger	(29)
Roman Munda	(11)
Vojko Šohar	(129)
Dejan Vojsk	(25)
Marjetka Ledinek	(38)
Mirko Tikvič	(78)
Boris Bedenik	(8)
Anton Zajko	(96)
Marjan Rebernišek	(45)
Mario Kuret	(51)
Damjan Kaučević	(24)
Franc Šeruga	(61)
Franc Čagran	(48)
Slavko Vek	(58)
Igor Turnšek	(52)
Martin Avguštin	(7)
Franc Sluga	(33)
Roman Železnik	(63)
Kristjan Vindiš	(8)
Slavko Krajnc	(19)
Boris Gorišek	(63)
Janez Vertič	(52)
Miroslav Kužner	(14)
Mirko Fruk	(50)
Matjaž Sok	(8)
Ivan Babšek	(32)
Jožef Krajnc	(23)
Danijel Roškar	(15)
Franc Trafela	(34)
Leon Kozenburger	(24)
Ivan Emeršič	(32)
Dušan Fridl	(48)
Janez Kiseljak	(32)
Marko Vek	(19)
Sebastjan Letonja	(42)
Matjaž Škerget	(7)
Franc Zajc	(94)
Robert Merlak	(48)
Maks Kostanjevec	(60)
Milan Prapotnik	(108)
Franc Krajnc	(64)
Jani Gojčič	(11)

Dejan Klaneček (8)
Stanislav Širec (45)

**Krvodajalci, ki so kri darovali
do petkrat:**

Kristjan Gajšek (5)
Kristjan Šošarič (5)
Janez Zdavic (5)
Sandi Ivančič (4)
Denis Kolarič (4)
Jože Šešerko (4)
Uroš Prejac (3)
Mihael Trafela (3)
Zlatko Bolčević (3)
Jože Pec (3)
Metka Skaza (3)
Bogdan Jerenko (3)
Marjan Ivančič (2)
Domen Zebec (2)
Matej Trunk (1)
Aljaž Prejac (1)

**Hvala vam! Naj bo ta skromna beseda
pospremljena z iskreno željo, da vam
življenje prinese vsaj toliko dobrega,
kot ste za druge naredili sami.**

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega strica in brata ter upokojenca Taluma

Stanka HERTIŠA

iz Lovrenca na Dravskem polju 76

se iskreno zahvaljujemo sindikatu Skei Talum za darovano cvetje in odigrano žalostinko ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in sv. maše.

Hvala vsem.

Vsi njegovi

Ostanite vitki

GREGOR JURKO

FOTO: SPLET

Ljudje, podjetja, društva, dobrotelne organizacije, vsi imajo vizijo. No, vsaj morali bi jo imeti. Brez vizije človek stopica na mestu, se vrti v krogu, ne napreduje, ostane na isti točki. Brez vizije, brez ciljev, brez želja je vsaka smer prava, leva ali desna – če nimate vizije, kam želite priti, boste v vsakem primeru zadovoljni z vsakim rezultatom, z vsakim dosežkom. To pa ni dobro, saj je samo razvoj gonilo napredka. To so ugovorile že generacije pred nami, zakaj bi odkrivali toplo vodo še mi?

Da ne fantaziramo naprej, pogledjmo malo bližje, z globalne na lokalno raven. V našo šumo seveda, kam pa drugam! Vizija skupine Talum? Če povzamemo s spleta in iz strategije: vitka organizacija, energetsko učinkovita, okolju prijazna, trajnostno naravnana, najučinkovitejši proizvajalci elektroliznega aluminija v svetovnem merilu. Smeli načrti, ni kaj, ampak sreča spremlja hrabre, pravijo. Kaj pa vaša vizija, jo imate?

Kakšno vprašanje pa je to?! Seveda ima vsak pravi talumovec lastne vizije, usklajene z vizijo podjetja. Vaše vrednote so naše vrednote, vaša vizija je naša vizija, vaša kri je naša kri, kaj kri, aluminij se pretaka po žilah. A ni bila to lepa misel? Naravnost za kakšen lep »jumbo« plakat ali vsaj za na informativne table v jedilnici.

Kakor koli, vrnimo se na vizije in vrednote. Se morda spomnite anekdote o rudarju iz rajnke Jugoslavije? No, rudarja, ki je skopal največ rude v enem dnevu, so

vprašali, kaj si želi za nagrado ob rekordnem izkopu. Rudar je odgovoril: »Večjo lopato seveda.« Kaj bi si torej lahko želeli mi, da bi še bolj ponotranjili vizijo podjetja, čeprav se nam ta že pretaka po krvi? Kako bi lahko še bolj živeli vizijo podjetja tudi v svojem vsakdanu oziroma v svojem zasebnem življenju? Kako bi tudi sami prišli do »večje lopate« za boljši jutri? Vzemimo si vzgled v viziji podjetja.

Ker vsi vemo, kako je, ko si kot posameznik energetsko učinkovit (ugašaš luči, varčuješ z vodo, energijo in podobno), in ker vsi vemo, kako je, če si trajnostno naravnana (recimo, da vemo), in ker vsi vemo, kaj je treba storiti, da si okolju prijazen, se osredotočimo samo na pojem vitke organizacije, ki morda ni vsem poznan.

Pojem vitke organizacije prihaja z Japonske. Gre za filozofijo nenehnega izboljševanja, odpravo nepotrebnih aktivnosti, stalno preverjanje, ali gremo v pravo smer, posebna pozornost pa je usmerjena v procese oziroma v njihove stalne izboljšave. V vitkih organizacijah se nič ne počne na pamet, ampak ima vse podlago v stalnih analizah obstoječega stanja, vse z namenom, da bi izboljšali kondicijo organizacije in da bi živeli v maksimalno čistem, varnem in urejenem okolju.

Omenjene poslovne tehnike so v zadnjem času hit, ker jih je kar nekaj avtorjev vpeljalo v osebno življenje. Ravno tako, kot se lahko organizacija sprašuje, kaj še lahko izboljša, kje lahko stvari počisti, drugače uredi, jih naredi bolj varne, enako lahko razmišljate sami v domačem okolju. Seveda vse z mero zdrave pameti. Ni namreč cilj, da bi doma naredili organizacijske predpise, kdaj se vstaja, kje se lahko je zajtrk, kdaj so dnevi za čiščenje, prav tako ni cilj, da bi po celi hiši nalepili table, ki bi člane družine opozarjali na red in čistočo, pri katerih oblačilih mora žena še posebej paziti, ko jih lika, ter da članom družine predpišete 8D-poročilo, če bi kateri od njih kaj ušpičil. Ker vas bodo vsi skupaj zelo hitro izselili. Gre bolj za to, da je marsikateri princip stalnega izboljševanja zelo uporaben tudi v domačem okolju in zasebnem življenju, le uporabiti in živeti ga je treba.

Toliko tokrat o vitki organizaciji osebnega življenja, da pa ne zaključimo preveč resno, vseeno dodajte tem japonskim nasvetom nekaj zdrave balkanske pameti. Da ne bomo na življenje gledali tako resno kot naši prijatelji z Daljnega vzhoda. Sajonara. ▣

7. Praktični prikaz

poklicev v Talumu

Vse osmošolce in devetošolce, ki vas zanimajo tehnični poklici s področja strojništva, metalurgije in elektrotehnike, vabimo v Talum na predstavitev teh poklicev

v soboto, 27. januarja 2018, ob 9. uri.

Zaželeno je, da pridete v spremstvu staršev!

